

”De tilreisende”

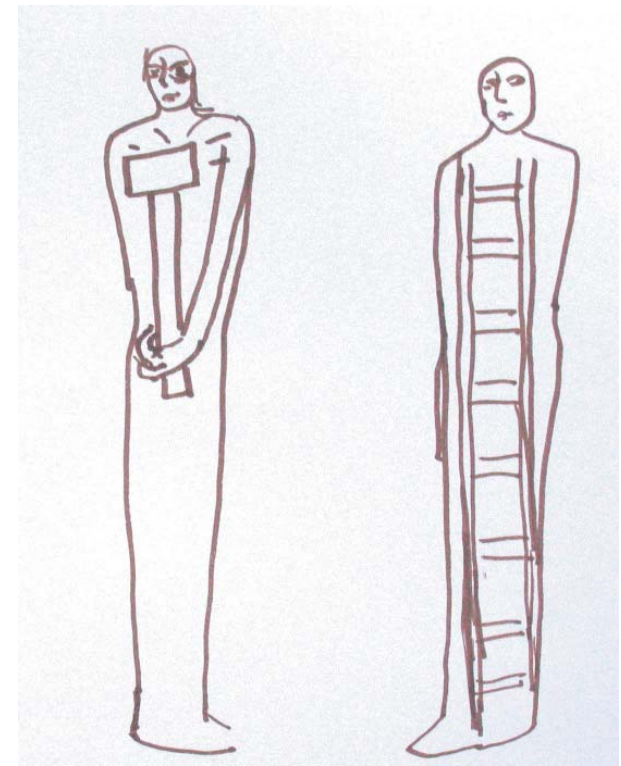
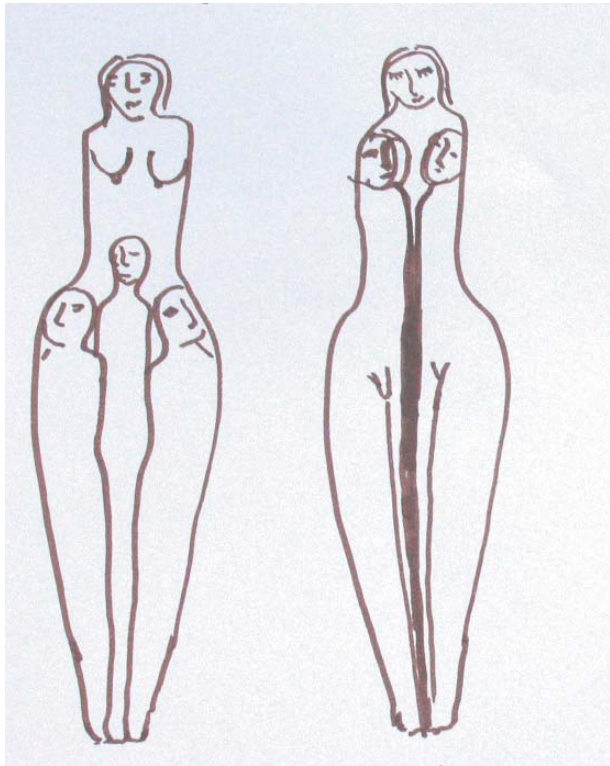
Utkast
til skulpturell utsmykning av

Tårs

Hjørring kommune
Nordjyllands Amt

ved

Marit Benthe Norheim
Juni 2005

Innhold :

- 1) Idèbeskrivelse, arkitektonisk og skulpturell/inneholdsmessig**
- 2) Materialbeskrivelse og montering**
- 3) Fotos av modeller og skisser**
- 4) Kostnadsoverslag**

1) Idébeskrivelse

Utsmykning av Tårs

Arbeidstittel: ”Tilreisende”

Innledning

Etter et godt møte med et engasjert kunstutvalg bestående av fire forskjellige institusjoner; Sparebank Nord, Vestbakken Barnehage, Søholm Barnehage og Tårs Borgerforening, som alle vil samarbeide om å utsmykke byen, tok jeg flere turer til Tårs, for å finne stedet/stedene som ville egne seg best.

Alle som deltok i det innledende møtet, hadde åpne forestillinger, både i forhold til plassering i byen, i forhold til omfanget og uttrykk. Men det som stod klart, var at ambisjonene settes høyt; at en optimal løsning ønskes i utgangspunktet, og at barna fra de to barnehager skal være deltagende i prosjektet.

Det arkitektoniske

Tårs oppleves idag som et gjennomfartssted for reisende som beveger seg langs veien. Med bil eller buss. Byen fremstår som en lang gate, uten særlig karakter, bortsett fra den flotte kirken, som gir en fornemmelse av at stedet tidligere har hatt en stor betydning. Noe som navnet Tårs også henviser til; det stammer fra Tors sø som menes å ha en tilknytning til stedet..

Ellers er mye av byen også bygd opp omkring Jernbanen, som ble grunnlagt i 1913 og nedlagt i 1953. Byen hadde et aktivt handelsliv, og forholdt seg til reisende og bevegelse på en annen måte enn idag. Noe man faktisk opplever ved å bevege seg litt vekk fra hovedveien hvor man finner den gamle smukke Banegården og omkringliggende arkitektur fra samme periode.

Tårs har anlagt et meget flott og stramt lite 6 -kantet torv like utenfor den gamle jernbanebygningen. Dette torvet er ment som en møteplass for byens borgere, ved alle slags festlige sammenkomster i byen. Det er også tenkt som en mulig markeds plass, et sted å sette telt opp, og et sted å rulle på rulleskjøyter, ved kalde vintre også til is-skjøyter.

Torvet er anlagt symmetrisk med sitteplasser, beplantning, og innganger, både fra/til buss stasjonen og fra/til en smuk park. Alt plassert rundt kanten av torvet.

Da jeg ble spurt om å lage et forslag til utsmykning av denne plassen var min første tanke å plassere skulpturer midt i sekskanten; å bruke rommet som en scene for mine figurer – Men ved nærmere ettertanke og bevegelse i torvrommet, opplevde jeg ladningen i det tomme rommet som innbydende og viktig i seg selv, som om det skulle vente på skiftende arrangementer og fylles med nye muligheter, som byen selv regulerer. Dermed kom ideen om at mine skulpturer også kunne ta del i forventningene.

To av sekskantens sider er tomme. Rett ovenfor hverandre. De innbyr til dialog. Proporsjonsmessig stemmer det med to søyleaktige figurer på hver side, i samspill med hverandre og det åpne rommet imellom.

Et annet ønske fra Kunstutvalget, var å sette en skulptur utenfor/ved/i forbindelse med kirken.

Jeg har kjørt og gått gjennom Tårs hovedgate mange ganger i det siste, og kommet frem til at byen bør få en helhetlig utsmykningsløsning. Et forløp med gjenkjennelige elementer flere steder, som knytter stedene sammen, både komposisjonsmessig og innholdsmessig.

Derfor foreslår jeg en serie søyleaktige figurer, den første plassert i rundkjøringen ved inngangen fra Hjørring siden, løftet opp et stykke over de blå retningskiltene. Den siste skulpturen plasseres ved kirken, som er i andre enden av det som fremstår som sentrum av Tårs, og midt i mellom ønsker jeg å bytte ut de to små ask som er plantet på hver side av veien, med to figurer, som dermed kan stå i dialog med hverandre.

På denne måten vil man bli nysgjerrig på Tårs hele veien opp til kirken, eller fra kirken og inn gjennom byen. For byens borgere og de som stopper og vil bruke mer tid, oppdages og oppleves Torvet og parken i tillegg.

Det skulpturelle og innholdsmessige.

Arbeidstittel: "Tilreisende"

Jeg ønsker å lage 8 store figurer til Tårs, med tittel "Tilreisende".

Tittelen henviser til Tårs som en tidligere jernbaneby. Skulpturene vil ha en ensartet utforming, i forhold til størrelse, farge og proporsjoner, som om de tilhører en egen rase. Høyden skal være ca. 2,50m. så de blir store nok til å rage opp et stykke over menneske størrelsen, og dermed kommunisere innbyrdes. Likevel skal de ikke være så store at de virker monumentale og utilnærmelige i et bymiljø, hvor avstand og byrom gir mer intim sfære enn ute i store åpne rom.

Når man møter dem enkeltvis opplever man forskjellene, individualiteten, både gjennom deres bevegelser, mimikk, ansikts og kroppsuttrykk, men også gjennom detaljer, som bl.a. barna er med å skape.

På torvet

Jeg begynner med beskrivelser av de enkeltvise Tilreisende på torvet, som om de kom fra den gamle banegården like ved siden av. De ankommer det smukke lille torvet, og stiller seg opp på to av sidene rett ovenfor hverandre, mann og kvinne ved siden av hverandre, og kvinne og mann ovenfor hverandre. Som om de venter på at noe skal skje, som tilskuere, - men også som om de vil by hverandre opp til dans i det åpne, innbydende og imøtekommende torvrommet.

Barna har her et sted hvor de kan leke og bruke på forskjellige måter, som forhåpentligvis vil gi enda mer lyst til å inntas etter at de Tilreisende kommer.

Barns deltagelse

Jeg har tenkt at hver av barnehagene skal bearbeide hvert sitt par.

Modtagerne

Kvinnefigurene er tenkt som forholdsvis frodige damer, hvor barna skal komme på mitt verksted i løpet av prosessen og sette sine håndavtrykk på kroppene. I tillegg vil jeg at barna skal komme med hver sin lille skatt, liten nok til å ligge i deres håndflate, - som kan støpes inn i hver hånd. Det kan være ting som skjell, sten, klinkekuler, knapper etc. som kan tåle vær og vind.

I forbindelse med forberdelsene til disse figurene kan barnehagene selv velge hvor mye de vil gå inn på hva en mor betyr, hva en kvinne er etc. Symbolene disse kvinnene viser, skal være enkle og lette å gå til for barna i deres aldersgruppe.

Bærerne

Mannsfigurene er også tenkt som klare begripelige bilder på hva en mann uttrykker og ofte viser av styrke. De skal være bærere av barnas forskjellige ting, som de kan ta med seg til verkstedet mitt, og enten lage avtrykk av i hans kropp, eller støpe inn hvis de er av et materiale og størrelse, som gjør det mulig. Det kan være leketøy i plast, eller også ting i sten eller glass, noen typer metall.

Så kan man også her snakke om det å bære, både fysisk, men også psykisk, hva det betyr på forskjellige plan. Kanskje skal han også ha hyller på kroppen, så man kan ”legge ting fra seg”.

I byen.

Så beveger de tilreisende seg videre ut i byen.

Danseren i rundkjøringen.

Jeg vil gjerne sette en lett og optimistisk tone i innkjørselen til Tårs by fra motorveis siden.

Det er en liten rundkjøring, men med en åpen plass. Jeg forestiller meg en danserinne med håret som tvinner seg som ornament i sirkelbevegelse over hele kroppen. Hun skal balansere på tærne et lite stykke over de blå retningskiltene, som hun vil fungere fint i samspill med. Kanskje kunne hun se ut som om hun gjør en piruett ovenpå Tors hammer. I tillegg til at det er Tors hammer, henviser det også til Hammerverkene som er en viktig del av Tårs historie.

Bærer og Modtager midt i byen

Jeg ønsker også sterkt å kunne trekke de tilreisende inn gjennom byen, for å få et helhetlig forløp. Temmelig midt i byen kan to små asketrær fjernes og det oppstår en fantastisk mulighet for en dialog mellom en kvinne og en mann på hver sin side av hovegaten.

De skal begge ha to forsider, så de kan møte menneskene i byen og de kjørende uten å vende ryggen til. To forsider symboliserer det dobbelte i alle ting. (Janus symbolet.)

Kvinnen skal inneholde en flokk med barn, som relieff på kroppen. Kvinnen skal være bildet på henne som bærer barnet i sin kropp, føder det og som hun siden holder tett inntil seg og beskytter videre på veien. Hun viser forskjellige uttrykk, både i ansiktene og i relieffene på kroppen, på hver forside.

Mannen skal holde en hammer, Tors hammer, som et enkelt symbol tilknyttet navnet på byen. Men også som en henvisning til Hammerverkene, som allerede nevnt. På den andre siden skal han ha en jernbaneskinne på kroppen, for å vise til Tårs' historie som jernbaneby. Denne mannen blir også på en måte et bilde på håndverkeren, som bygger en by og er med på å holde den igang på sin måte.

Engel ved kirken.

Jeg hadde også lyst til å tilføye en Tilreisende med et åndelig innhold, som en motsats til den sanselige danseren. En figur som både er mann og engel. Som en stille vokter skal han stå ved den staselige kirken og ved veikrysset, i den andre enden av det som virker som sentrum av byen Tårs.

Jeg tror en serieskulpturer som dette, vil kunne prege byen på en positiv måte. Som jeg opplever det er man allerede godt igang med å gi byen et løft og et bedre selvverd og jeg tror man som utenforstående vil bli både nysgjerrig og overrasket over å komme til en by som tror så mye på seg selv, at de tar imot Tilreisende på forskjellige plan.

2) Materiale og montering

Skulpturene vil bli direkte modellert over en kraftig stålarmoring, enten galvanisert, eller rustbehandlet på annen måte. Galvanisert kyllingnett er en del av armeringen, for å understøtte betongen under modelleringen.

Jeg bruker Aalborg Portland cement, og en fin sand, i blandingsforhold 1:2, tilsatt betongbinder, for plastisitetens skyld, og for å gjøre blandingen minst mulig porøs i forhold til frost.

Etter et stykke tid, kan overflaten sprayes med en usynlig silikon, som gjør overflaten mindre utsatt og lettere å ev. rengjøre.

Skulpturene har gjennomgående stålrør som armering, og monteringen er derfor enkel. Man graver et hull i bakken, for hver skulptur (til frostfri dybde), og støper inn et betongrør i riktig diameter, så fundamentet står klart til å fylles med betong, når monteringen kan foregå. Skulpturene har da rustfrie stålstenger limt fast i armeringsrørene, de stikker ut av føttene, og tres ned i betongen. Figurene må støttes, til dagen etter, så betongen får herde.

Figurene er tenkt i en slags rosa farge, som dannes ved at betongen, tilsettes rød jernoxyd. Den er værbestandig, og gir en varm tone til skulpturene.

3. Fotos av modell og størrelsesforhold

Modellene er laget i målestokk 1 : 12

(Materialene i modellene er ubrent porselensleire, så de gir bare en antagelse av utformingen).

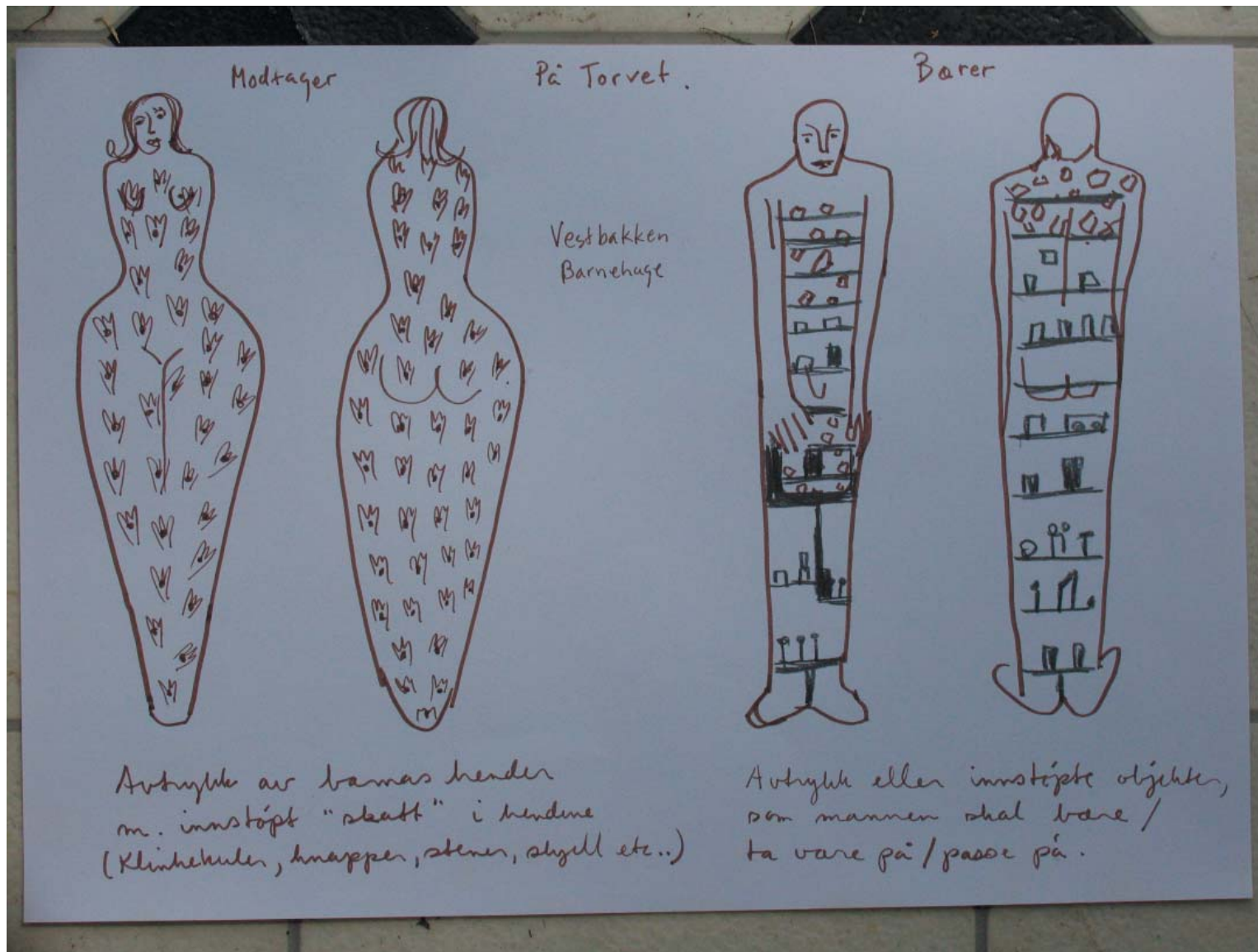
Fotoene er computer utskrifter, fra digitalt kamera.

Idé og intensjoner er forsøkt beskrevet i disse to og tre-dimensjonelle skissene.

Modellene skal oppfattes som skisser, idet de vil avvike fra de ferdige utførelser i detaljer som ansikter, hår og utforming av kroppene. Detaljene innenfor selve modelleringen vil bli annerledes i de store figurene, både på grunn av størrelsene, men også fordi jeg trenger den direkte kontakten med skulpturene jeg arbeider på, uten å skulle følge modellene nøyaktig. Jeg ønsker alltid å kunne bruke ting som kan oppstå underveis i prosessen. Modelleringen direkte i betong, gir også et annet uttrykk i seg selv. Men de innbyrdes proporsjoner vil være nogenlunde i samstemning med det presenterte materialet.

Skulpturene i målestokk 1:1 vil bli ca 2,50m høye

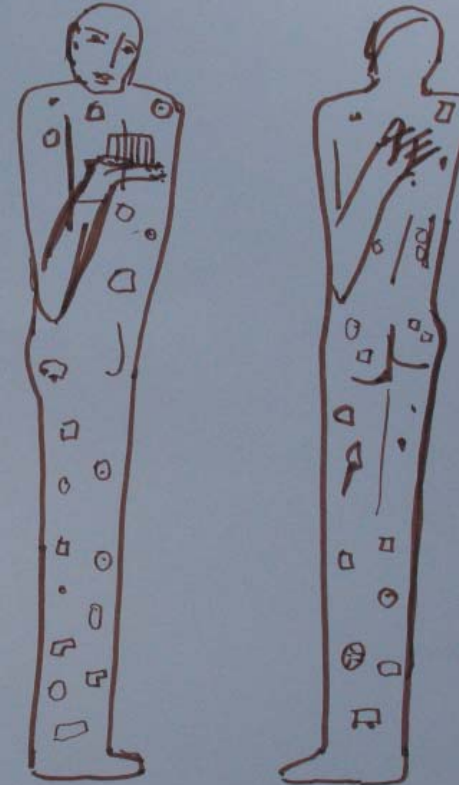
- a) Foto av tegninger som viser ”Tilreisende”.**
(4 foto av 8 figurer med for- og baksider)
- b) Foto av computer inntegnede skisser, på fotos av plasseringene i Tårs.**
(4 foto)
- b1) Rundkjøringen: Danser.**
 - b2) Torvet: 2 Modtagere, 2 Bærere. Med barns deltagelse.**
 - b3) Midtbyen: Modtager og Bærer. Uten barns deltagelse.**
 - b4) Krysset ved kirken: Engel**
- NB: Disse skissene er lidt større på fotoene, enn de vil bli i virkeligheten, fordi de skal tydeliggjøres på utskriftene.**
- c) Fotos av modeller i målestokk 1:12**

Modtager på Torvet

Bærer på Torvet.

Søholm
Barnehage

Avtrykk av barnas hender
m. innlagt "skatt" i hendene
(klistekule / knapper / stener / skjell etc..)

Avtrykk eller innlagt / innstøpte
objekter - som man kan
ta vare på / passe på.

Modtager i byen

DOBBELTSIDEDE

Bærer i byen

1. side

2. side

Kvinnen og barna
Beskyttelse - omsorg
Kvinnen som føder
og bærer livet i seg

1. side

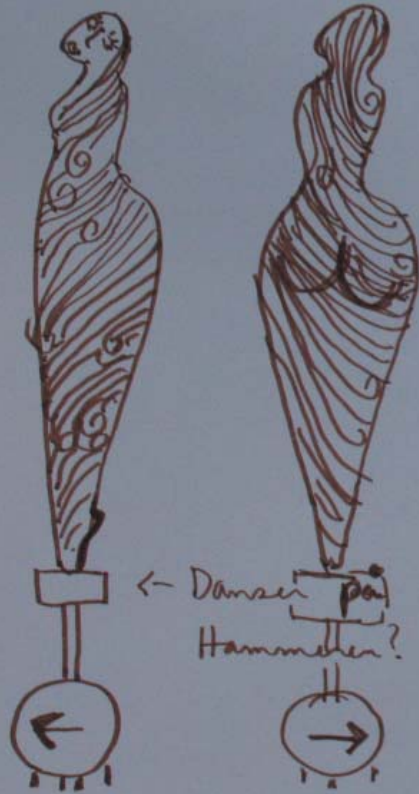

2. side

Thors
Hammer
Historien - Mytisk og Reell.
(Også håndverker)

Jerabanen

Danser i Rundkjøring

Mer volumen / mer
tre-dimensionelt enn
de andre.

Engel ved kirken.

En Stille Volter ved
kirken og veikrysset.

Marit Benthe Norheim, Houenvej 52, 9800 Hjørring, Dk, 0045-98975155, mobil; 0045-307051 46
www.norheim.dk, maritbenthe@norheim.dk

Marit Benthe Norheim, Houenvej 52, 9800 Hjørring, Dk, 0045-98975155, mobil; 0045-307051 46
www.norheim.dk, maritbenthe@norheim.dk

Marit Benthe Norheim, Houenvej 52, 9800 Hjørring, Dk, 0045-98975155, mobil; 0045-307051 46
www.norheim.dk, maritbenthe@norheim.dk

Marit Benthe Norheim, Houenvej 52, 9800 Hjørring, Dk, 0045-98975155, mobil; 0045-307051 46
www.norheim.dk, maritbenthe@norheim.dk